

Jugoslovan

Izhaja vsak dan zjutraj razven v ponedeljkih in dnevih po praznikih. — Posamezna številka Din 1.—, na 16 straneh Din 2.—, mesečna naročnina Din 20.—, za tujino Din 30.—. Uredništvo v Ljubljani, Gregorčičeva ulica 23. Telefon uredništva 30-70, 30-69 in 30-71.

Rokopisov ne vračamo. — Oglasi po tarifi in dogovoru.

Uprava

v Ljubljani, Gradišče 4, tel. 30-68. Podružnica v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 24, telefon 29-60. Podružnica v Celju, Samostanska ulica št. 4.

Št. 78

Ljubljana, torek, dne 2. septembra 1930

Leto I.

Krvave demonstracije brezposelnih v Budimpešti

Delavstvo je nastopilo kljub prepovedi oblastev - Divji prizori spopadov, postopenja in nasilja Oklopni avtomobili v akciji - Policijska in vojaštvo sta popoldne vzpostavili mir

Budimpešta, 1. septembra. d. Kljub vladni prepovedi so se danes dopoldne pričele demonstracije brezposelnih delavcev. Demonstracije so se v nekaterih glavnih ulicah razvile v prava pustošenja in množica je besneče napadala ne samo policijo, marveč tudi mirne ljudi, ki so skušali pomirjevalno vplivati na razjarjeno množico. Ze zgodaj zjutraj je vlada odredila v varstvo privatne lastnine pripravljeno celotno policijsko stražo in vse budimpeštanske garnizije. Vojaštvo je dalje časa ostalo v vojašnicah, a pozneje, ker so demonstracije dobile izredno kritičen značaj, je zasedlo vse važnejše točke in glavna državna splotja.

Zbiranje demonstrantov

Delavci so pričeli že pred 11. uro zapuščati tovarne. S seboj so jemali različne večje in manjše predmete, ki so jih potem metali na policijo. Demonstracije so bile v prvi vrsti naperjene proti vladi in sedanemu režimu. Demonstrantje so tudi demonstrirali proti državnemu upravitelju Horthyju. — Demonstrantje so v strnjenih množicah prikorakali iz raznih predmestij v središče mesta ter so sprva poslušali govore raznih govornikov, ki so govorili proti brezposelnosti. V Budimpešto je prišlo tudi mnogo poljedelskih delavcev.

Budimpešta, 1. septembra. d. Ze ob 10. dopoldne so bile glavne ulice in ceste, osobito cesta Andrassyjeva, prenapolnjene demonstrantov. Sprva jih je bilo približno 15 tisoč, a se je pozneje število pomnožilo na približno 50 tisoč. Kmalu je prišlo do ljuhtih spopadov med policijo in demonstranti. Demonstranti so nosili razne napise, prepevali delavske pesmi in vzklikali:

»Dajte nam kruha! Mi smo gladni! Hočemo delo!»

Ko je policija začela na Andrassyjevi cesti razganjati demonstrante, je prišlo do krvavih spopadov. Demonstranti so policijo obmetavali s kamenjem in z različnimi železnimi predmeti. Bilo je pravo bombardiranje. Ko je neki policijski nadzornik ukazal svojemu oddelku, da rabi orožje, se je masa razljutila ter nadzornika napadla in ga pretepla. Z največjo težavo so ga rešili, da ga ni množica ubila. Slični prizori so se odigravali tudi v drugih ulicah in na raznih trgih. Budimpešta je bila v znamenju velike revolucije, katero se je posrečilo naposed z največjimi težavami zaveziti.

Plenjenje vil in avtomobilov

Množica je začela naskakovati tudi vozove cestne električne železnice ter jih je mnogo demolirala. Povsod so pobili šipe in nekatere vozove celo prevrnili. Okoli popoldneva je prišlo zopet na več krajih do prav resnih spopadov med demonstranti in policijo. Demonstranti so tudi začeli prevračati avtomobile in tovorne vozove. Okoli 1. je prišlo do najhujših spopadov v Elizabetni ulici in v ulici Dembinskega. Demonstrantje so napadli tudi posamezne vile ter jih oplenili. Policiji na pomoč je prispelo vojaštvo, kateremu se je naposed posrečilo razgnati množico.

Največ demonstrantov se je zbralo v takozvanem mestnem gozdiču. Bilo je tam zbranih nad 40.000 demonstrantov. Resni spopadi so se vršili tudi v Zrinjskega ulici.

Budimpešta, 1. septembra. d. Pozno popoldne so še trajale demonstracije po najglavnejših ulicah. Demonstrantje so napadali tudi bolniške transportne vozove ter jih demolirali. V Zrinjskega ulici so se demonstrantje proti policiji branili celo z žepnimi noži. Bilo je več policijskih stražnikov ranjenih.

Uradno poročilo o demonstracijah

Budimpešta, 1. septembra. AA. MTI poročila: Danes ob 11. so se začele velike delavske demonstracije v Budimpešti. Ze ob 7. zjutraj so bili retirani 4 delavci, ki so nagovarjali svoje tovariše, naj prirejajo nered. Ob 11:45 je korakalo po Andrassyjevi ulici okoli 10.000 delavcev v skupinah po 3 in 4. Množica je vzklikala revolucionarna gesla. Policijska, orožništvo in reditelji so

cijalnodemokratske stranke so se trudili, da vzdržijo množico v redu.

Množica pa je postajala čedalje bolj razburjena ter je s kamenjem in koščki železa, prinešenim v žepih, začela obmetavati okna, izložbe, avtomobile in tramvaje. — V tramvajih in avtomobilih je bilo ranjenih več potnikov. Nato je stopila v akcijo policija, ki je z naskokom razpršila množico. V Dohanovi ulici je morala policija uporabiti sablje, da je mogla rapršiti demonstrante, od katerih je bil eden ranjen v glavo.

Tudi v mestnem gozdiču je morala policija s sabljami razpršiti gručo omladincev. Pri njih so našli letake komunistične vsebine. V bližnji Andrassyjevi ulici je hotela množica vdreti v palačo. Policijska jo je obvladala šele, ko je dobila ojačenja. V več primerih je bila policija prisiljena rabiti orožje. V mestnem gozdiču so demonstranti razbili kavarno. V Bermojevi ulici so začeli demonstranti ropati in odnašati stvari iz neke vile, toda policija je demonstrante razpršila.

Budimpešta, 1. septembra. AA. MTI poročila o poteku demonstracij:

V bližnji Milenejskega spomenika je množica razbila avtomobil ter ga zažgala. Policijska je morala potegniti sablje. Ker je množica navalila na policijo s kamenjem in s svinčnimi drobci, ki so jih prinesli delavci iz neke tovarne, sta morala stopiti

v akcijo dva blindirana avtomobila, v katerih so se nahajale strojne puške, katere so postavili na ulico. Na hišah je bilo s kamenjem in svinčnimi koščki razbitih mnogo šip ter na ulicah mnogo pasantov ranjenih. V nekem bližnjem sanatoriju so obvezali 300 ljudi. Reševalno društvo ni imelo na razpolago zadosti avtomobilov za prevoz ranjencev ter je moralo uporabiti privatne avtomobile, na katerih so visele zastavice Rdečega križa. V mestnem gozdiču so demolirali kavarno. Policijska je morala uporabiti strelno orožje. Mnogo demonstrantov in policistov je bilo ranjenih.

Število ranjenih

Budimpešta, 1. septembra. d. Ob 2. popoldne so oficijelno javili, da je bila pri demonstracijah ubita ena oseba, dočim demonstrantje trdijo, da je bilo ubitih celo pet oseb. Teško ranjenih je bilo 50, a nad 200 oseb lažje. Prav kritičen položaj je postal okoli 3. popoldne. Demonstrantje so pobili več šip v izložbah in privatnih stanovanjih.

Demonstracije so po oficijelnih poročilih prenehale okoli 3. popoldne. Manjše demonstracije so se pomavljale v predmestjih.

Množica napadla župana

Demonstrantje so napadli avtomobil budimpeštanskega župana dr. Klara, ki je skušal razjarjeno množico pomiriti. Njegov avto so demonstrantje prevrnili in razbili.

Dva francoska glasa o reviziji mirovni pogodbe

Poincaré za odločno odklonitev vseh poskusov, dočim sprejema list »Les Echos« nemško tezo

Pariz, 1. septembra. Tukajšnji »Excelsior« in »La nation« v Buenos Airesu objavljata redni petnajstdnevni članek Poincaréja, ki topot razpravlja o predstoječem sestanku Društva narodov v Ženevi. Poincaré predvideva, da se bo skušalo na tem sestanku pokreniti ofenzivo za revizijo mirovni pogodbe in za jakjo zaščito narodnih manjšin. Poincaré poudarja, da je zgradba, ki je bila ustvarjena z mirovnimi pogodbami, mnogo solidnejša in boljša od lahirsta, ki je v njem tavalala Evropa pred 1. 1914. Zato je treba vedeti, da ne gre za nekakšno poglobitev zaščite narodnih manjšin, pač pa za svetovni mir, in da se je treba upreti revizionističnim težnjam, čeprav bi bile maskirane z željo po izboljšanju položaja narodnih manjšin. Naj se Madjarska in Nemčija še tako trudita, nju-

ne predloge je treba končno odločno odkloniti.

Pariz, 1. septembra. n. Francoski gospodarski list »Les Echos« piše v nekem članku o reviziji mirovni pogodbe to-le: »Ne zahteva po reviziji, marveč utrditev položaja po mirovnih pogodbah, katerih odredbe čutijo mnoge države kot neznesne, mora dovesti do katastrofe. Niti ena pogodba ni sklenjena za vso večnost in če ena izmed pogodbениh strank nekaterih določb pogodbe ne more prenašati, ima pravico, da se obrne na Društvo narodov. Če Društvo narodov ne služi takim namenom, tedaj nima pravice do obstoja. Vsekakor to ne gre, da se vsaka diskusija o reviziji pogodb odbije od Društva narodov. Na ta način se hoče, da se ovekoveči stanje, ki lahko privede do vojne.

Samo Panevropa bi preprečila novo vojno

Velik govor grškega zunanjega ministra v Atenah — »Venkov« o pomenu Male antante za ohranitev miru

Atene, 1. septembra. AA. V Patrasu je minister zunanjih zadev Mihalakopoulos imel velik govor o zunanji politiki. Našel je pakte prijateljstva, katere je Grčija sklenila z Romunijo, Italijo, Jugoslavijo, Bolgarijo, Češkoslovaško, Avstrijo, Madjarsko in Ameriko. Govoreč o Albaniji je Mihalakopoulos dejal:

Ne bi izpolnil svoje dolžnosti napram grškemu narodu, če ne bi tolmačil nezadovoljstva, ki ga čuti veliki del Grčije s ozidrom na žalostne dogodke, ki so se dogodili v tej državi, napram kateri bi morali zaradi naših dedov in sorodstva krvi čutiti zveze ozkega prijateljstva. Nadejam se, da ne bo dolgo trajalo, da dobimo glede na to, kako težko trpimo v nekaterih primerih od mednarodne strani, pravico intervenirati v obrambo svojcev. Uverjen sem, da bodo pogajanja, ki se bodo v kratkem vršila v Ženevi, upoštevala pravično stališče Grčije. Kar se tiče naših odnosov do Bolgarije vlada v nekaterih točkah različnost mišljenja, toda ne prevelika. Tudi če ne bi prišlo do sporazuma, bi se mi kakor vedno do zdaj sklicevali na arbitražo. O odnosih do Turčije je Mihalakopoulos dejal: Vsak današnji grški politik, kakor tudi vsi oni, ki so vodili zadnjih 60 let upravo Gr-

čije, priznavajo, da je sporazum med grškim in turškim narodom na gospodarskem polju zelo lahek in da bi mi ustvarili s Turčijo ta sporazum lažje kot z ostalimi državami. Kar se tiče Briandovega načrta Panevrope je izrazil Mihalakopoulos nado, da bodo morale evropske države priti vse bolj do prepričanja, kako brezpogojno potrebna je taka konfederacija, ker bo samo mogoče tako uspešno preprečiti drugo svetovno vojno, ki preti bodočnosti. Grčija je naklonjena vsaki medsebojni zvezi držav, bodisi širši ali ožji, ki bi mogla dovesti do preprečitve vojne.

Praga, 1. septembra. AA. »Venkov« piše o prihodnjem zasedanju Društva narodov in o Panevropski konferenci. Pri tem omenja težkoče, ki se protivijo praktični uresničitvi Briandovih idej ter poudarja, da je važno za Češkoslovaško stremeti po konsolidaciji centralne Evrope. Pri državah Male antante se opaža tendenca po čim tesnejšem sodelovanju, kar je velike važnosti za status quo.

Krvavi neredi v Solunu

Atene, 1. septembra. AA. Včeraj so komunisti povzročili v Solunu krvave nered. Šest orožnikov je bilo ranjenih. Redarstvo je prijelo 8 oseb.

Trgovinska pogodba med Jugoslavijo in Romunijo

Beograd, 1. septembra. I. Danes stopi v veljavo zakon o trgovinski pogodbi in dveh protokolih, sklenjenih med našo državo in Romunijo dne 4. avgusta v Bukarešti. Po tej trgovinski pogodbi imajo državljani in podjetja kakor tudi pravne osebe ene države iste pravice v pogledu svojih imetij kakor one iz druge države po načelu največjega favoriziranja v pogledu vseh trgovskih odnosov, trgovinskih in industrijskih, davčnih in taksnih. Ravno tako se bodo te klavzule uporabljale glede tovarniških proizvodov obeh držav v vsem, kar se nanaša na uvoz, izvoz, prodajo, tranzit in vse ostale trgovske posle glede teh proizvodov. Te klavzule se nanašajo tudi na ladje in na vse ostale predmete v zvezi s plovo obeh držav.

Obe stranki se obvezujeta, da bosta brez odlašanja priznala ena drugi vse ugodnosti in carinske popuste, ki jih je kateri imel njih dala ali pa jih namerava dati kakim tretji državi. Klavzula o najbolj favorizirani nacija se nanaša tudi na denarne zneske, garancije za uvozne in druge carine. Popusti se ne uporabljajo za specialne ugodnosti, ki sta jih dali pogodbeni stranki druga drugi na ozemlje okrog svoje meje za olajšanje obmejnega prometa. Ta promet se finančno regulira s posebnim uvoznim režimom.

Današnji sporazum ostane v veljavi do 1. januarja 1931. V tem času se lahko sklene nova trgovinska pogodba z dodatki, ki bodo regularizirali vsa gospodarska vprašanja med obema državama. Za protokolaranje uredb veterinarskega postopanja pri tranzitu živine in surovih živinskih proizvodov ter za sporazum glede vrhovne administracije za izvajanje teh določb se začnejo že sedaj potrebna pogajanja z namenom, da se čim prej doseže rečni in železniški sporazum, da bi se tako olajšala transport kot carinjenje blaga z vsemi sredstvi.

Angleška mornarica poseti naše Primorje

Split, 1. septembra. k. Naše luko poseti oddelek angleške mornarice, ki plove sedaj v vodah Črnega morja. Angleška mornarica poseti Kotor, Gruž, Split in Šibenik. Ta oddelek mornarice obstoji iz nosilca avijonov in iz še štirih edinih večje in manjše tonaže. Na ladjah je 2500 moških posadke.

Režim na tržaškem sodišču ob času procesa

Trst, 1. septembra. n. Danes je bilo objavljeno naslednja službena odredba: Od ponedeljka 1. septembra dalje je pristop v sodniško palačo dovoljen samo osebam, ki imajo specialne izkaznice, ki jih izda uprava policije. S takim izkaznicami morajo biti opremljeni tudi sodniki, k niso člani posebnega sodišča za zaščito države, pa tudi vsi drugi uradniki, častniki redne vojske, miličniki, odvetniki in drugi.

Kraljevska dvojica na velesejmu

Ljubljana, 1. septembra.

Na gozdarski in lovski razstavi je bilo danes dopoldne izredno živahno in pestro. Kmalu so se med obiskovalci raznesle vesti, da dopoldne posetita obe razstavi Nj. Vel. kralj Aleksander I. in Nj. Vel. kraljica Marija. Prihod je bil napovedan za 11. uro dopoldne.

Pred glavnim poslopijem so pričakovali prihoda Nj. Veličanstev zastopniki civilnih in vojaških oblasti, kakor tudi zastopniki posameznih korporacij in funkcionarji velesejma in prireditelji razstave.

V prvem avtomobilu so se pripeljali finančni minister dr. Šverljuga, njegova gospa soproga dvorna dama Šverljuga

malo vse, zlasti kam Ribničani svojo robo prodajajo in kako živijo. Nj. Vel. kralj je tudi pripomnil, da je bil že leta 1920 z avtomobilom v Ribnici in da se mu je ribniška dolina prav prikupila.

Prisrčno se je pogovarjal s staro Marjeto Lovšinovo, ki je pokazala Nj. Vel. kralju in Nj. Vel. kraljici razne domače igračke. Nj. Vel. kralj je kupil več igračk in velik čeber.

Med našimi lesnimi industrijci

Po ogledu ribniške suhe robe je kraljevska dvojica odšla v paviljon, kjer je razstavljena naša lesna industrija. Svetnik Zbornice TOI g. I. Lenarčič je Nj. Vel.

Nj. Vel. kralj in Nj. Vel. kraljica v razgovoru s predsednikom velesejma g. Bonačem

va, brigadni general in pomožni adjutant Nj. Vel. kralja Antonije Pekić ter adjutant Nj. Vel. kraljice podpolkovnik Pogačnik.

Pri sprejemu Nj. Veličanstev so bili med drugimi navzoči ban Dravske banovine inž. Dušan Sernev, komandant dravske divizije general Sava Tripkovič s svojim pobočnikom kapetanom Kilerjem, župan dr. Dinko Puc in podžupan prof. Evgen Jarc, predsednik Zbornice TOI g. Ivan Jelačin ml. z generalnim tajnikom dr. Franom Windischerjem, dvorna dama ga. Franja Tavčarjeva, predsednik velesejma g. Fran Bonač z vsemi funkcionarji, predsednik Zveze industrijcev Dragotin Hribar z glavnim tajnikom inž. Milanom Šukljem. Na velesejmu je vladal najzvoornejši red. Občinstvo se je zbiralo v večjih skupinah ter visokima gostoma povsod prirejalo najvišarnejše in najtoplejše ovacije.

Čim je dvorni avto privozil pred glavno poslopije, so zaorili klici: »Živel Nj. Vel. kralj! Živela Nj. Vel. kraljica!

Predsednik velesejske uprave g. Fran Bonač je v kratkih besedah želel kot domačin Nj. Veličanstvu kralju dobrodošlico ter nato poklonil Nj. Vel. kraljici izredno lep šopek svežega cvetja. Nj. Vel. kraljica je blagohotno sprejela šopek, nakar ga je izročila dvorni dami ge. Šverljugovi. Gosp. Fran Bonač je nato predstavil Nj. Veličanstvu posamezne funkcionarje uprave, funkcionarje razstave in Nj. Vel. kralj se je vidno zanimal za vse. Nekateri odlični zastopniki naših gospodarskih in kulturnih organizacij pa so imeli že večkrat priliko govoriti z Nj. Vel. kraljem. Predstavljeni so bili med drugimi: dr. Ciril Pavlin, Avgust Praprotnik, generalni ravnatelj TPD g. Rihard Skubec, Dragotin Hribar, inž. Šuklje in še mnogi drugi. V spremstvu odličnih zastopnikov sta se nato Nj. Vel. kralj in Nj. Vel. kraljica napotila v paviljon s šumarsko razstavo. Pred vhomom je visoka gosta pozdravil predsednik šumarske razstave inž. Rustja z ostalimi funkcionarji in strokovnjaki.

Kraljevska dvojica je z največjim zanimanjem pregledala razstavljene predmete ter se posebno zanimala za naše šumarstvo. Posamezni strokovnjaki so kraljevski dvojici pojasnjevali vsako malenkost. Nj. Vel. kralj se je tudi zanimal za kamniško korporacijo in njen lovski okoliš.

Med suho ribniško robo

Kraljevska dvojica, kateri so od paviljona do paviljona prirejali spontane ovacije, je krenila tudi v ribniški paviljon, kjer je razstavljena vsa suha roba. Pred paviljonom »K« se je Nj. Vel. kralj pogovarjal z g. Ivanom Ivancem iz Sodražice, ki je razstavil največ izdelkov ribniške domače industrije. Kralja je v podrobnostih zani-

kralju pojasnil napredek lesne industrije ter pokazal lepo blago, ki ga je razstavila tovarna Fran Kotnik z Verda. Posebno pozornost je kraljevska dvojica posvetila tudi tovarni probkovih zamaškov Ivan Jelačin & Komp.

Kraljevo zanimanje za naše smučarje

Nj. Vel. kralj in Nj. Vel. kraljica sta blagovila natančneje pogledati tudi koje »Alpine«, kjer so bili razstavljene razni turistovski in smučarski predmeti. Dijak Drago Karba, doma iz St. Petra na Krašu, je Nj. Vel. kralju pokazal tudi od leta 1730. narejene smuči ter pojasnil, kako se je pri nas razvijal zimski sport.

Generalni ravnatelj g. Rihard Skubec je nato kraljevski dvojici pokazal razstavljene predmete TPD. Obrazložil je kralju o produkciji premoga in koliko družba zaposluje v vseh revirjih rudarjev. Nj. Vel. kralja je tudi zanimalo, koliko premoga TPD dobavlja državi.

Nj. Vel. kralj in Nj. Vel. kraljica med našimi lovci

Pred vhomom v lovsko razstavo so pričakovali kraljevsko dvojico naši lovci. Predsednik Slovenskega lovskega društva dr. Lovrenčič je Nj. Veličanstvu kratko pozdravil. Govor je zaključil s krepkim »lovskim zdravilo!« Predsednik je nato predstavil posamezne društvene funkcionarje in strokovnjake, ki so sodelovali pri razstavi, tako dr. Vladimirja Ravniharja, šolskega inšpektorja v pok. g. Bevka, dr. Ivana Tavčarja, Vladimirja Kapusa, Gedeona Dundjerskega iz Novega Sada, inž. Ceoviča iz Zagreba in g. Rappa iz Sarajeva ter ravnatelja dohodarstvenega urada g. Zupana. Kraljevska dvojica si je z največjim zanimanjem in najglobljam umevanjem ogledovala posamezne lovske trofeje in druge v lovsko stroko spadajoče predmete. V lepih besedah je visokima gostoma tolmačil pomen nekaterih starih zanimivosti predsednik dr. Lovrenčič.

Kraljev dar vojnemu invalidu

Ko je kraljevska dvojica zapuščala lovsko razstavo, je pristopil k Nj. Vel. kralju vojni invalid Avgustin Lešnik iz Sv. Barbare pri Haložah ter poklonil sliko cerkvice, ki jo je sam pred leti zgradil iz lesa in jo na velesejskem prostoru razstavil.

Po svojem pobočniku generalu Pekiću je Nj. Vel. kralj podaril invalidu 1000 Din. Lešnik je bil ves srečen in se ni mogel dovolj razveseliti visokega darila. Občinstvo ga je obsulo in ga spraševalo o cerkvi.

Ko si je kraljevska dvojica ogledala še mizarske izdelke, se je pred glavnim uradnim poslopijem toplo poslovila ter ob 12:30 odpeljala zopet na Bled.

Minister za šume in rude g. dr. A. Korošec po otvoritvi gozdarske in lovske razstave.

Otvoritev šumarske in lovske razstave

Ljubljana, 1. setembra.

Včeraj ob 9:50 so otvorili na velesejmu veliko lovsko in gozdno razstavo ob navzočnosti najodličnejših zastopnikov naše javnosti in gospodarstva.

Nj. Vel. kralja je zastopal div. general Sava Tripkovič. Razstavo je otvoril minister za šume in rude g. Anton Korošec. Navzoči so bili še finančni minister dr. Stanko Šverljuga, dvorni svetnik dr. Marn, ki je zastopal ministra za trgovino, industrijo in obrt, direktor železniške direkcije v Ljubljani g. dr. Borko, ki je zastopal ministra prometa, general g. Popović, ki je zastopal ministra vojske, dvorni dami ga. Tavčarjeva in ga. Šverljuga, ves ljubljanski konzularni zbor, prof. dr. Marinković, zastopnik šumarske fakultete Beogradske univerze, dr. Nagy, zastopnik ekonomsko-komercialne šole, dr. Puc, za mesto Ljubljano, Marko Bauer, glavni tajnik Saveza industrijalaca in še mnogo drugih.

Brzojavno so opravičili svojo odsotnost in želeli razstavi kar največji uspeh g. dr. Milan Stojadinović, predsednik središnje uprave zveze lovskih društev, minister brez listnice g. dr. Švegel, šef kabineta ministra poljedelstva, ki opravičuje zadržanost g. ministra poljedelstva, minister trgovine in industrije Juraj Demetrovič in drugi.

Odlične predstavnike in zastopnike je prvi pozdravil predsednik velesejma g. Ivan Bonač. Očrtal je pomen gozdarske in lovske razstave. Nudi vpogled v razvoj naše industrije in poudaril naše ljudstvo o važnosti in potrebi gozdov ter o pomenu lovstva v narodnem gospodarstvu. Razstavi sta priključeni misijonska etnološka in higijenska razstava. Zahvalil se je prirediteljem in aranžerjem vseh oddelkov in posebno povdrl dejstvo, da je dozorel čas za vzajemno sodelovanje kulturnih in gospodarskih krogov. Naša patrijotična stremiljenja, je zaključil g. predsednik, morajo roditi tem več uspeha, ker stoji na čelu naše države vladar, ki mu je blagostanje in sreča naroda nad vse. Trikratni »Živijo!« Nj. Vel. kralju je zaključil predsednikov govor. Godba je zaigrala državno himno.

Nato je govoril predsednik gozdarske in lovske razstave dvorni svetnik inž. Rustja.

Po vdanostni izjavi Nj. Vel. kralju je popisal zgodovino razstave, ki so jo pripravljali skoro dve leti. Obrazložil je nadalje sledeče zanimivosti o našem gospodarstvu:

Naša država spada glede gozdov med bogatejše kraje. Skoraj tretjina vse državne površ-

ne (30,5 odstotkov — 7.586.000 ha) zavzemajo naše šume. Le Finska, Švedska, Rusija, Avstrija, Češkoslovaška in Luksemburška izkazujejo v odstotkih glede gozdov ugodnejše razmerje.

Dravska banovina ima okroglo 690.000 ha gozdov, torej dobrih 42 odstotkov celotne površine, le Savska in Vrbaška banovina sta po odstotkih bogatejši. Preko polovice prebivalstva v naši banovini se peča z izkoriščanjem in podelavljanjem lesa v domače, obrtne in industrijske svrhe. Vsako leto izvozimo 40 do 45 tisoč vagonov lesa in lesnih pridelkov.

Končal je z besedami:

Predvsem se imamo zahvaliti gospodu ministru za šume in rudnike dr. Antonu Korošču, ki je — pravilno dojmuječ veliko važnost razstave — nam blagohotno nakazal zaprosene kredite, nam prepustil mnogo zanimivega materiala iz muzeja na Topčideru ter uspešno podpiral našo težnjo glede dodelitve uradnikov in pridobitev razstavjalcev. Dalje gre hvala ministru za trgovino in industrijo in upravi Dravske banovine za znatne denarne podpore gospodom profesorjem šumarske fakultete v Zagrebu, ki so radevolje stavili na razpolago mnogo zanimivega razstavnega materiala. Hvalo izrekam tudi upravi JSU, ki je z zanimanjem zasledovala in podpirala našo akcijo in nam z nasveti in denarno podporo šla na roko.

O lovstvu je nato govoril prosvetni šef gosp. dr. St. Bev, ki je najprej v imenu 24.000 organiziranih lovcев Jugoslavije izrazil zagotovilo neomejene vdanosti in nezlomljive zvestobe Njegovemu Veličanstvu kralju ter vsej njegovi hiši, dalje globoko spoštovanje gospodu ministru za šume in rudnike, vezano z odkritosrčno, lovsko zahvalo za blagohotno podporo, da se je mogla naša razstava prirediti.

Za njim je govoril še predsednik SLD g. dr. Lovrenčič, nakar je g. inž. Rustja prosil ministra dr. Korošca naj razstavo otvori.

Dr. Korošec je otvoril razstavo z besedami:

»Razstava vas je veljala mnogo truda, dela in skrbi! Zato sem na najvišjem mestu poročal o vašem trudu in Nj. Vel. kralj je blagovolil odlikovati g. Rustjo in njegove pomočnike z raznimi odlikovanji, ki bodo jutri objavljena. V veselje mi je, da vam morem ob otvoritvi gozdarsko-lovske razstave najprisporneje čestitati. Proglašam razstavo za otvoreno!«

Nato so si vsi odličniki ogledali razstavo v spremstvu prirediteljev.

Jugoslovansko reprezentantno nogometno moštvo se je vrnilo v domovino.

Gozdarska in lovska razstava

Minister dr. Korošec o gozdarsko-lovski razstavi

nedeljo 31. avgusta je bila na ljubljanskem sejmišču svečano otvorjena gozdarska in lovska razstava. Njene naloge je najbolje definiral minister za šume in rude g. dr. Anton Korošec, ki pravi v uvodu Velesejnskega vestnika pod naslovom »Moje želje«, da je smisel te razstave opozoriti prebivalstvo Jugoslavije kakor tudi vsega sveta na naše narodno gozdarstvo.

Jugoslavija je glede gozdnate površine na šestem mestu med evropskimi državami, a kako važen činitelj je v našem domačem gospodarstvu, se razvidi iz tega, da znaša vsa površina Jugoslavije 24,850.000 ha, a da je gozdov 7,586.000 ha, torej preko 30%.

Trenutno preživlja naše gozdarstvo zopet kritično dobo. V Bosni nam je plemenit les napadel škodljivec, vendar upamo, da bomo obranili bosanske gozdove preteče katastrofe. A za naše gozdne produkte je prišel v trgovini velik zastož zaradi ruske konkurence in splošne gospodarske krize, toda prepričan smo, da bomo prebrodili tudi to težkočo, čeprav z velikimi in občutljivimi ranami.

Za lovstvo v vsej državi bo prinesel velik napredek novi lovski zakon, kateri potrebuje zaradi različnosti dosedanje zakonodaje še samo zadnje redakcije. Če ne nastanejo nove, sedaj še nepredvidene težave, bo novi lovski zakon še pred novim letom lahko stopil v veljavo.

Novi gozdarski zakon stoji že mesece v veljavi, sedaj se dovršava in publicirajo še potrebni pravilniki in s tem bo uvedena enotnost in enoličnost v administracijo jugoslovanskega gozdarstva.

Literatura o gozdarstvu in lovstvu Jugoslavije je še sicer v prvih povojih, kar bo nam pokazala tudi razstava, vendar bodo gozdarske fakultete na naši vseučiliščih in nastajajoče gozdarske šole odpravile v bližnji bodočnosti tudi ta nedostatek.

Želim, zaključuje g. minister, da bi imela gozdarsko-lovska razstava v Ljubljani, pod visokim pokroviteljstvom Nj. Vel. kralja, srečne dni in da bo našem gozdarstvu in lovstvu pripomogla k novemu in lepemu napredku!

*

Razdelitev posameznih skupin na razstavi.

A. Gozdarstvo (paviljon M in N). Tu vidimo v prvi vrsti model in slike našega Krasa v prvotnem, deloma v kultiviranem stanju. Nadalje so tu zanimive slike padavin, temperature in viharjev v razdobju od leta 1881—1916. Sledi bogata zbirka gozdnih dreves in grmovja, ka-

kor tudi nazorni prikaz gozda. Veliko skupino tvorijo glavni in postranski gozdni pridelki, dalje so tu razvrščeni pripomočki za merjenje in preračunavanje lesa in drv. Sledijo pripomočki za spravljanje lesa po suhem in po vodi. Temu sledijo slike gozdnega varstva. Zelo poučno se gledalcu prikazuje ureditev gozdnega gospodarstva. Zanimive so zgradbe hudournikov, agrarne operacije z načrti o razdelitvi in komasaciji gozdov, ter melioracijah. Gozdarska literatura, sicer pičila, obsega knjige, časopise, letake itd.

V paviljonu J je nameščena lesna industrija, ki je zelo bogata na pestrosti in zanimivostih. Predvsem so tu zastopane domače tvrdke. Paviljon F vsebuje raznovrstne stroje in orodje za obdelavanje lesa. Pohišstvo pa je razvrščeno v paviljonu E.

B. Lovska razstava (paviljon G). Zelo zanimivo je prikazan razvoj orožja od najprimitivnejšega orožja do najnovjših izumov. Nazorno je prikazano izdelovanje orožja in lovskega pribora. Nadalje se gledalcu prikazujejo raznovrstne bolezni divjačine. Razvrščena so nadalje razna krmilila in zavetišča, razne pasti. Posebne skupine so posvečene rogovju. Skrbno so prikazani sledovi zverjadi in divjačine ter sploh gozdnih prebivalcev. Narodno-gospodarski pomen lovstva je razviden po raznih statističnih podatkih. Lovska oprema je kaj skrbno in harmonično sestavljena. Ogromno je število lovskih trofej, zanimiv pa je tudi šaljivi oddelek.

C. Misijonska etnološka razstava v paviljonu K vsebuje najrazličnejše zanimivosti iz vseh delov sveta. Posebno zanimiva je kitajska sobica. Iz Siana so tu razni kipi Bude in umetniški modeli svetlišč. Razne stopnje kulture pri črnih in drugih narodih vzbujajo občudovanje. Razstava prikazuje ves misijonski problem, načine življenja posameznih narodov, napore misijonarjev, položaj misijonstva in njegovo veliko mislijo.

D. Higijenska razstava v paviljonu L, o kateri obširneje poročamo na drugem mestu.

Letošnja jesenska prireditev Ljubljanskega velesejma priča o visokem pojmovanju in velikem organizatoričnem talentu prirediteljev. Želimo tudi mi, da bi ta manifestacija gozdarstva in lovstva prikazala našem narodnemu gospodarstvu vse vrline in možnosti, ki nam jih je v teh dveh panogah naklonila narava v tako odlični meri, ter želimo nadalje, da bi bilo to ogromno delo odlikovano s popolnim uspehom v vsakem oziru.

London 273'98—274'78, Milan 294—295, New York 56'15—56'25, Paris 220'75—222'75, Praga 166'84—167'64.

Dunaj, 1. sept. d. Berlin 168'80, Amsterdam 285'05, Kopenhagen 189'45, Stockholm 190'15, Newyork 707'30, London 34'4275, Paris 27'825, Bruselj 98'785, Praga 20'9913, Beograd 12'555, Budimpešta 124'03, Bukarešta 4'225, Varšava 79'82, Sofija 5'1283, Milan 37'01, Curih 137'54.

Curih, 1. sept. Beograd 9'12875, Paris 25'2325, London 25'0375, Newyork 514'275, Bruselj 71'87, Milan 26'9325, Madrid 55, Amsterdam 207'225, Berlin 122'79, Dunaj 72'685, Sofija 3'73, Praga 15'26, Varšava 57'75, Budimpešta 90'225.

Vrednostni papirji
Na ljubljanskem trzišču ni sprememb.
Zagreb, 1. septembra.
Drž. papirji: 7% inv. pos. 88—88'50, vojna škoda ar. 436'75—437, kasa (437), sept. okt. nov. 437 bl., dec. 437—437'25, 4% agr. obv. 55—55'25, 7% Bler pos. 86'625—86'75, 8% Bler pos. 97—98, 7% pos. hipot. b. 86—86'125.
Banke: Hrvatska 50 d., Praštediona 910—925, Udružena 191—192, Ljublj. kred. 122 d., Medjunarodna 65 d.
Industrije: Sečerana Osijek 309—312'50, Trboveljska 395, Slavonija 200 d., Vevče 126—131.
Beograd, 1. septembra. 7% investicijsko posojilo 93'25, Rdeči križ 56—56'50, 7% Bler. 89—89'25, Vojna škoda 452—453, ultimo nov 455—455'50, ultimo dec. 462—463. Narodna b. 8050—8120.
Dunaj, 1. sept. d. Bankverein 17'80, Kreditni zavod 47'50, Dunav-Sava-Adria 12'25, Prioritete 88'65, Ruše 35'50, Trbovlje 49'10, Leykam 4.
Ljubljansko lesno trzišče
Tendenea neizpremenjena. Promet: 5 vagonov tramov.
Žitna trzišča
Tendenea na ljubljanskem trzišču neizpremenjena. Promet: 4 vag. pšenice.
Novi Sad, 1. septembra. Pšenica: bačka 79-80 kg 162½—165, g. banatska, ban. Begej 162½—165, g. bačka 165—167½, banat. Tisa 166—168, j. ban. 155—157½, srem. slav. 78 kg 150—152½. Promet 39 vagonov. — Oves: bački, srem. 132½—137½. — Jecmen: neizpremenjen. — Koruza: bačka, srem. 120—122½, bačka Dunav 122½—125, ban. 115—117½, ban. Begej 122½—125. Promet 31 vagonov. — Moka: bačka 0 290—305, št. 2 265—275, št. 5 230—250, promet 12 vagonov, št. 6 175—185, št. 7 120—125, št. 8 100—110. — Otrobe: bačke, srem. slav. v jutah 85—90. Promet 22 vagonov. Tendenea slaba.

Zivinska tržišča.
Dunaj, 1. septembra. d. Na jutrišnji živinski sejem pričakujejo, da bo pripeljanih 11.000 mesnatih in 4700 mastnih prašičev. Na današnji trg je bilo prignanih 2032 glav goveje živine. Bil je izredno živahen promet. Cene so poskočile ter je prvovrstno blago notiralo za 5—10 grošev dražje pri kg.

Modni atelje „Gentlemen“
za moška in damska dela
sem preselil iz Selenburgove 6/1 na Miklošičevo a. 18 (vogal Tavčarjeve)
Priporočam so
T. Hlede, Ljubljana

„Sem samo pol človeka“
ČE NIMAM DOBRE KAVI,
DOBITE DNEVNO SVEŽE PRAŽENO LE
PRI TUD **B. MOIČH**
LJUBLJANA, VOJKOV TRG 5.

J. Hlebš
družba z o. z.
Ljubljana, Sv. Petra cesta 33
pleskarstvo in soboslikarstvo
155
se priporoča za vsa v to stroko spadajoča dela, katera izvršuje točno, solidno in po konkurenčnih cenah pod garancijo

Gospodarske vesti

× **Občutna kriza v naši lesni industriji.** V sled splošne stagnacije lesnega odjema na svetovnih trziščih in tudi v sled splošne gospodarske krize v Evropi preživlja naša lesna industrija zelo ostro krizo, ki postane lahko katastrofalna, če se prilike v kratkem ne zboljšajo. Tovarnice »Krivajac« obratujejo samo še po tri dni v tednu, »Šipade« je ukinit nočno delo in tudi druge lesne firme so pričele z redukcijo nastavljenec, ki znaša 10 do 20%.

× **Nova usnjarska strokovna šola v naši državi.** V Visokem, Drinska banovina je bila ustanovljena drž. usnjarska šola. Pouk traja dve leti, šola je opremljena s prvovrstnimi delavnicami in odličnim učnim osebjem tako, da bo lahko v vsakem oziru zadostila vsem zahtevam današnje dobe.

× **Fuzija Brodske tovarne vagonov in tovarne vagonov v Smederevu.** Praški listi poročajo o skrajnejši fuziji obeh tvornic. Ta fuzija je povsem formalnega značaja ker se večina delnic obeh tvornic nahaja v rokah dunajske Stg (Staatseisenbahngesellschaft, Wien). Po fuziji bi bilo novo podjetje eno največjih v naši državi, saj bi našel delniški kapital 160 milj. dinarjev.

× **Ogromen padec hmelja v Zlatcu.** Nemška zveza hmeljarjev je razposlala svojim članom proglaš, v katerem naglasa činjenico, da letošnji kampanji hmelja proti katastrofalni polom, v sled izredno nizkih in smešnih cen, ki jih ponujajo pivovarji. Hmeljarji pa razpolagajo z edinstvenim vročjem, ki se glasi popolna abstinenca trzišča. Istovremno je zveza naslovila na ministristvo prehrane predlog, naj se nujno sestanejo producenti in konzumenti hmelja, ki naj vplivajo na to, da se bodo cene pivu znižale.

× **Katastrofalki padec cen pšenici na budimpeštanski borzi.** V poslednjih dneh meseca avgusta je doživelo budimpeštansko trzišče pšenice velika iznenadenja. 26. avg. je notirala pšenica Pengö 20'60 100 kg, zadnjega avg. pa se je cena znižala za isto kakovost na Pengö 16'40. Z ozirom na letošnje proizvodnje pšenice, ki znaša 19 milijonov q, znači ta padec škodo od preko 70 milijonov pengö. Vrednost vseh poljskih pridelkov letošnje letine pa se je znižala za preko 2 milijarde dinarjev. Sistem uvajanja žitnih bolet, o katerem smo svoječaso v našem listu poročali, se ni obnesel. Nasprotno so se uresničile naše domneve, da bo ta sistem neugodno vplival na razvoj cen. Madjarsko časopisje povdarja, da se nahaja madjarsko poljedelstvo pred popolnim propadom, če se vlada ne bo pobrigala, da to stanje s primernimi ukrepi zboljša.

× **Dve velike evropske avtomobilne ceste, ki naj vodijo preko naše države.** »Berliner Tagblatt« poroča o velikem načrtu izgradnje avtomobilskih cest. Prva taka cesta, ki jo naj financirajo francoski, angleški in nemški finančniki bi imela velik transkontinentalen pravec in naj bi vezala Cabis s Carigradom. Vodila pa bi preko Koblenca, Nürnberg, Dunaja, Budimpešte in Beograda. Ta cesta bo nosila označko AI. Druga velika avtomobilska cesta bi pa vodila iz Parisa preko Švice, Tirolskega v Celovec, od tu preko

Ljubljane in Zagreba v Beograd, kjer bi se priložila prvi trasi. Slični spoji bi bili v Budimpešti, kjer bi se stekala avtomobilska cesta iz Varšave in na Dunaju, kjer bi se združila berlinska trasa, ki bi imela izhodišče v Skandinavskih deželah.

Borzna poročila

dne 1. septembra 1930

Devizna tržišča

Ljubljana, 1. sept. Amsterdam 22'71, Berlin 13'4425—13'4725, Bruselj 7'8796, Curih 1094'40 do 1097'40, Dunaj 7'9522—7'9822, London 273'98 do 274'78, Newyork 56'25, Paris 221'73, Praga 166'84 do 167'64, Trst 294'05—296'05.

Zagreb, 1. sept. Amsterdam 22'67—22'73, Dunaj 795'22—798'22, Berlin 13'44¼—13'74¼, Bruselj 787'96 blago, Budimpešta 287'28—290'28, Milan 294'001—296'001, London 273'98—274'78, Newyork kabel 56'15—56'35, Paris 220'73—222'73, Praga 166'84—167'64, Zürich 1094'40—1097'40.

Beograd, 1. septembra. Berlin 13'4425—13'4725, Dunaj 795'22—798'22, Budimpešta 987'28—990'28, Bukarešta 33'35—34'05, Curih 1094'40—1097'40,

Ako želite kupiti na obroke
obrnite se na **KREDITNO ZADRUGO DETALJNIH TRGOVCEV**
r. z. o. z.
v Ljubljani
Cigalotova 1 (zr. sod.)

Vel. masivnih orehovih spalnic
ugodno na prodaj. Ilustrirani katalog Din 35. Erman & Arhar, St. Vid nad Ljubljano.

Gorazdev učni zavod (preje Gärtnerjev)
se je zopet otvoril. Stenografija in strojepisje se poučuje po najnovjši učni metodi. Vpisovanje v ponedeljek 1. in v torek 2. septemb. od 9. do 12. ure dopoldne in od 8. do 5. ure popoldne. Ciril Metodova ulica 19/I. poleg cerkve sv. Jožefa na Poljanah. Učni honorar izredno zmeren. Znaša komaj eno tretjino kakor na drugih sličnih zavodih. Pismene prijave do 15. septembra Bled 2. Rodica.

Izdelovanje damske in moške konfekcije
Drago Gorup & Co., Ljubljana
Miklošičeva 14 Telefon 32-33
Naročila po meri se izvršujejo hitro in točno.
Prodaja na debelo in na drobno.

Jabolka ponudite!
Vnovčujemo najsolidnejše vse vrste prešnega in namiznega sadja. — Zahtevajte pojasnila od zadruge **STAJERSKA SADJARSKA ZADRUGA** r. z. o. z.
Maribor, telefon 2581, Miklošičeva 2

✠

Žalostnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naša nad vse ljubljena soproga in pre-dobra mamica, stara mamica, tašča, gospa

Alojzija Dernovšek

roj. Roš posestnica

dne 31. avgusta ob 22.15 uri v 80. letu starosti, previdena s svetotajstvi mirno v Gospodu zaspala. Pogreb nepozabne rajnice se bo vršil dne 3. septembra ob 9. uri iz hiše žalosti na pokopališče v Drago.

Hrastnik, dne 1. septembra 1930.

Zalujoči ostali.

Brez posebnega naznanila.

✠

Končina Ivan, veleposesnik v Gorenji vasi naznanja v svojem in v imenu ostalih sorodnikov pretužno vest, da je njegov nadvse ljubljani sin, oziroma oče, brat, stric in svak, gospod

Milan Končina

trgovec, rez. poručnik

dne 30. t. m. nenadoma preminul.

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v torek, dne 2. septembra 1930 ob pol 10 uri dopoldne iz hiše žalosti, na farno pokopališče v Stični.

Gorenja vas p. Stični, 31. avgusta 1930.

Občina Ljubljane, Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Službene objave

Razglasi osrednje vlade

Razglas o kurzih listin, izdanih na zlato ali inozemsko valuto, za mesec september 1930.*

Da bi se pravilno pobirale takse po zakonu o takсах in pravilno določala pristojnost za sojenje, je gospod minister za finance glede na dejstva, da se menjava vrednost listin, izdanih na zlato ali inozemsko valuto, proti dinarju, določil z odločbo br. II.—111.740 z dne 25. avgusta 1930. nastopne kurze, po katerih se morajo preračunavati na vrednost dinarja vse listine, ki se glasé na zlato ali inozemsko valuto, ter se morajo po tem znesku pobirati takse po zakonu o takсах in sicer:

1 napoleon	Din 218-60
1 turška zlata lira	247-
1 angleški funt	274-40
1 dolar	56-30
1 kanadski dolar	56-
1 nemška zlata marka	13-45
1 zlat zlot	6-35
1 avstrijski šilling	8-
1 belg	7-90
1 pengö	9-90
1 braziljski milreis	6-30
1 egiptovski funt	281-
1 urugvajski pezos	51-
1 argentinski pezos	20-40
1 turška papirnata lira	27-
100 turških piastrov	27-
100 zlatih francoskih frankov	1095-90
100 francoskih frankov	221-50
100 švicarskih frankov	1095-90
100 italijanskih lir	295-
100 nizozemskih goldinarjev	2269-
100 romunskih lejev	83-55
100 bolgarskih levov	40-80
100 danskih kron	1512-
100 švedskih kron	1517-
100 norveških kron	1511-
100 pezet	605-
100 drahem	73-10
100 češkoslovaških kron	167-10
100 finskih mark	142-
100 letonskih lat	1086-

Ti kurzi veljajo za čas od dne 1. do dne 30. septembra 1930. ter se morajo uporabljati tudi v nastopnih primerih:

- ko se sprejema kovano zlato — napoleonori in zlate turške lire — pri državnih blagajnah ob plačevanju davkov in drugih državnih dohodkov;
- ko se pobirajo luške takse, o čemer izda oddelek za davke potrebna navodila;
- kot obračunavalni tečaj za angažiranja in potrošnje po proračunu za leto 1930./1931. pri vseh državnih izplačilih v tujih valutah; in
- ko se sprejemajo za kavelj obveznice naših poveljnih državnih zunanjih posojil v zlato, 7%no in 8%no Blaire & Comp. in 7%no Državne hipotekarne banke, emitiranih v New Yorku, za preračunavanje dolarjev v dinarje.

Iz oddelka za državno računovodstvo in proračun ministristva za finance v Beogradu, 25. avgusta 1930.; br. II.—111.740.

* Službene novine kraljevine Jugoslavije z dne 29. avgusta 1930., št. 196.

Razglasi kraljevske banske uprave

V No. 5230.

2053 3—2

Razglas.

Kr. banska uprava Dravske banovine razpisuje dve mesti banovinskih pogodbenih tehnikov.

Lastnoročno pisane in s kolkom za Din 5 kolkovane prošnje je predložiti do 10. septembra t. l. kr. banski upravi, tehnični oddelek v Ljubljani.

Prošnjam naj bodo priložene sledeče pravilno kolkovane priloge:

Rojstni list, domovinski list, нравstveno izpričevalo, zdravniško izpričevalo, potrdilo o ureditvi vojaške službe, maturitetno izpričevalo srednje tehnične šole in eventualna dokazila o dosedanji praksi na polju visokih gradenj.

Kr. banska uprava Dravske banovine
v Ljubljani,
dne 28. avgusta 1930.

Razglasi sodišč in sodnih oblastev

Preds. 346—4/30—1.

3—8

Razpis.

Odda se mesto jetniške paznice pri deželno sodišču v Ljubljani.

Pravilno kolkovane in lastnoročno pisane prošnje, ki morajo biti opremljene s prilogami v smislu čl. 12 zakona o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih, naj se vložijo najkasneje do

dne 30. septembra 1930.

pri podpisnem predsedništvu. Prosilci morajo dokazati, da so dovršili najmanj dva razreda srednje ali njeje sorodne šole.

Predsedništvo deželnega sodišča v Ljubljani,
dne 27. avgusta 1930.

C 78/30—1, C 79/30—1, 2057
C 82/30—1, C 83/30—1.

Oklic.

Tožeča stranka Zupan Franc, posestnik v Retnjah št. 3., po skrbnici Uranč Katarini, posestnikovi ženi v Retnjah št. 17, je vložila proti toženi stranki:

- Erjavc Francu, oziroma njegovim neznanim dedičem k opr. št. C 78/30—1 tožbo na izbris zastavne pravice za terjatev 1500 fl;
- Kokail Marjeti, oziroma njenim neznanim dedičem k opr. št. 79/30—1 tožbo na izbris zastavne pravice za terjatev v znesku 1100 fl in v znesku 150 fl;
- Polak Gašperju, oziroma njegovim neznanim dedičem k opr. št. C 82/30—1 tožbo za izbris zastavne pravice za terjatev v znesku 450 fl;
- Košir Mariji, Jeri, Andreju, Matevžu in Apoloniji, oziroma njihovim neznanim dedičem k opr. št. C 83/30—1 tožbo na izbris zastavne pravice za terjatev 61 fl 26²/₁₀₀ kr in 5 fl 9²/₁₀₀ kr.

Narok za ustno razpravo se je določil na 1. oktobra 1930. ob 9. uri dop. pri tem sodišču v sobi št. 2.

Ker je bivališče toženih strank oziroma njih dedičev neznan, se postavlja gospod Poljanec Franc, župan v Križah, za skrbnika, ki jih bo zastopal na njih nevarnost in stroške, dokler ne nastopijo sami ali ne imenujejo pooblaščenca.

Okrajno sodišče v Trziču,
dne 30. avgusta 1930.

T 12/29—8.

2048—3—2

Amortizacija.

Na prošnjo Ažmana Janeza, posestnika na Brdih št. 5 pri Radovljici, kot izkazane dediča po zamrli Dežman Katarini iz Zagorice št. 67, se uvede postopanje v svrhu amortizacije sledečih vrednostnih papirjev, ki jih je baje izgubila Dežman Katarina, ter se njih imejitelj poziva, da uveljavi tekom 6 mesecev od izdaje tega poziva svoje pravice, sicer bi se po poteku tega roka proglasilo, da so vrednostni papirji brez moči.

Oznamenilo vrednostnih papirjev: vložna knjižica: 1. št. 18305 Mestne hranilnice v Radovljici z vlogo Din 144-28, 2. št. 18545 Mestne hranilnice v Kranju z vlogo Din 465-16, 3. št. 1204 Zadržne gospodarske banke, d. d., ekspozitura Bled, z vlogo Din 1699-05, 4. št. 143 Hranilnice in posojilnice v Gorjah r. z. zn. z. z vlogo Din 1083-13 — vse glaseče se na ime Dežman Katarina.

Deželno sodišče v Ljubljani,
dne 22. avgusta 1930.

E 488/30

2058

Dražbeni oklic.

Dne 30. septembra 1930. dopoldne ob 9. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 21 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Turnišče, vl. št. 71 in 543.

Cenilna vrednost: 4500 Din; najmanjši ponudek: 3001 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Dol. Lendava,
dne 30. avgusta 1930.

E 474/30.

2059

Dražbeni oklic.

Dne 30. septembra 1930. dopoldne ob 11. uri bo pri podpisnem sodišču v sobi št. 21 dražba nepremičnin: zemljiška knjiga Turnišče, vl. št. 658, 212, 475, 476 in 471.

Cenilna vrednost: 8695 Din; najmanjši ponudek: 5798 Din.

Pravice, katere bi ne pripuščale dražbe, je priglasiti sodišču najpozneje pri dražbenem naroku pred začetkom dražbe, sicer bi se ne mogle več uveljavljati glede nepremičnine v škodo zdražitelja, ki je ravnal v dobri veri.

Glede podrobnosti se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski tega sodišča.

Okrajno sodišče Dol. Lendava,
dne 30. avgusta 1930.

Popravek.

V izvršilnih zadevah E 1411/30, 1275/30 in 1414/30, objavljenih v »Jugoslovanu« št. 72 od 26. 8. 1930. pod naslovom »Dražbeni oklic in poziv k napovedi«, se mora podpis namesto »Okrajno glavarstvo v Celju« pravilno glasiti »Okrajno sodišče v Celju«. V cit. izvršilnih zadevah se bodo dražbeni naroki vršili pri Okrajnem sodišču v Celju v sobi št. 7.

Konkurzni razglasi

S 8/30—3.

2062

509. Konkurni oklic.

Razglasitev konkurza o imovini Janeza Aljaž, družbe z o. z. v Boštanjju, sedaj v Kresnikah pri Štorah.

Konkurzni sodnik Tiller Franc, sodnik okroglnega sodišča v Celju.

Upravnik mase dr. Ernest Kalan, odvetnik v Celju.

Prvi zbor upnikov pri imenovanem sodišču, soba št. 2, dne 15. septembra 1930 ob 9. uri.

Oglasitveni rok do 30. septembra 1930. Ugotovitev narok pri imenovanem sodišču dne 13. oktobra 1930. ob 9. uri.

Okroglna kot konkurzno sodišče v Celju,
dne 29. avgusta 1930.

S 11/30—62.

2060

510. Sklep.

Konkurzna zadeva Traun Pavle, trgovke v Mariboru.

Prisilna poravnava, sklenjena pri naroku dne 28. avgusta 1930. med prezadolženko Traun Pavlo in njenimi upniki, se potrjuje v smislu § 164 konk. zakona.

Po tej poravnavi se poplačajo upniki I. in II. razreda popolnoma, upnikom III. razreda pa plača prezadolženka 20% kvoto takoj po odpravi konkurza.

Okroglna sodišče v Mariboru,
dne 29. avgusta 1930.

Razne objave

Objava.

Izgubil sem odpustnico deške osnovne šole v Ljubljani VII., z dne 28. junija 1917. na ime Pišek Stanislav iz Ljubljane VII. Prolašam jo za neveljavno.

Pišek Stanislav, s. r.

2064

Objava.

Izgubil sem izpričevalo obrtno-nadaljevalne šole na realki v Ljubljani na ime Juvan Franc iz Most pri Ljubljani.

Prolašam ga za neveljavno.

Juvan Franc, s. r.

68

Brotteaux se ni nikdar ogreval za slavo orožja. Prav nič se ni veselil triumfov Republike, ki jih je bil v duhu že prej videl. Ni ljubil novega režima, ki ga je zmaga utrjevala. Bil je nezadovoljen. Povoda za to bi bil imel človek tudi brez tega dovolj.

Neko jutro se je raznesla vest, da bodo komisarij odbora za javno varnost napravili hišno preiskavo pri jetnikih, da bodo zaplenili papirnat denar, zlate in srebrne predmete, nože, škarje; da so ble slične preiskave že izvršene v Luksemburgu in da so tam zaplenili pisma, papirje, knjige.

Tedaj se je vsakdo potrudil najti kako skrivališče, kamor bi položil najdragocenejše, kar je imel. Otec Longuemare je z nosil polna naročja svojega zagovora v neko strešno korito. Brotteaux je sunil svojega Lukreca v kamin pod pepel.

Ko so prišli komisariji s trobarvnimi trakovi okrog vratu, da zaplenijo, kar bi se jim zdelo potrebno, so našli samo to, kar se je jetnikom zdelo primerno, da

jim ostavijo. Ko so odšli, je tekel otec Longuemare k svojemu koritu ter pobral iz njega svoj zagovor, kolikor ga je še ostalo od vode in vetra. Brotteaux je izvlekel iz kamina svojega Lukreca, vsega črnega od saji.

»Uživajmo uro, ki nam bije,« si je mislil, »zakaj po izvestnih znamenjih sodim, da nam je čas odslej pičlo odmerjen.«

V neki topli noči meseca travna, ko je nad dvoriščem jetnišnice kazal mesec svoja dva srebrna roglja na obledenelem nebu, je zaslišal Brotteaux, ki je po svoji navadi čital Lukreca na kamniti stopnici v veži, neki glas, ki ga je klical, ženski glas, sladek glas, ki ga ni mogel spoznati. Odšel je na dvorišče in videl za ograjo neko obliko, ki je prav tako ni spoznal, kakor ni spoznal glasu, ki ki ga je po svojih nejasnih in ljubkih obrisih spominjala vseh žensk, ki jih je nekaj ljubil. Nebo jo je oblivalo z lazurjem in srebrom. Brotteaux je hipoma spoznal v njej ljubko igralko iz ulice Feydeau-jeve ulice, Roza Théveninova.

»Vi tu, dete moje! Radost, da vas vidim tu, mi trga srce. Odklej in zakaj ste tu?«

»Od večeraj.«

In čisto tiho je nadaljevala:

»Ovadili so me, da sem rojalistka. Dolže me, da sem bila v zaroti za osvoboditev kraljice. Ker sem vedela, da

Traven (prairial), po republikanskem koledarju od 20. maja do 16. junija; op. prev.

ste tu, sem vas takoj skušala poiskati. Poslušajte me, prijatelj? ... Poznam nekaj državnih mogotcev; vem, uživam simpatije celo v krogu odbora za javni blagor. Svoje prijatelje naprosim, da se zganejo: ti me osvobodé, jaz pa osvobodim vas.«

Toda Brotteaux ji je dejal z glasom, ki ni trpel ugovora:

— Pri vsem, kar vam je drago, ne storite ničesar od nikogar, rotim vas; skrbite, da pozabijo na vas.

Ker je kazalo, da ni posebno prepričana o tem, kar ji pravi, je nadaljeval s še bolj proseeim glasom:

Samo molčite, Roza, in glejte, da pozabijo na vas: v tem je rešitev. Karkoli bi vaši prijatelji poizkušali, bi samo pospešilo vašo pogubo. Pridobite česa. Upam, da ga ga je treba le še malo, le še prav malo, da se reši ... Predvsem e skušajte vzbujati čuvstev pri sodikih, potrotnikih, pri kakem Camelinu. To niso ljudje, to so stvari: s stvarmi pa ne kaže spuščati se v razgovor. Glejte, da pozabijo na vas. Ako boste poslušali moj nasvet, prijateljica, umrem srečen, da se mvam rešil življenje.

Odvrnla mu je:

»Slušala vas bom ... Toda ne govorite o smrti.«

»Moje življenje je končano, dete moje. Živite in bodite srečni!«

Prijela ga je za roke ter si jih položila na grudi.

